

სნობის ფურცელი

სურათებიანი დამატება

105

დამატების № 155.

კვირა, 28 სექტემბერი 1903 წ.

ზაპისის № 2277.

ყ ა ზ მ ბ ა

(სურათი გურის ცხოვრებიდან*)

— წირვა რომ მუხამენის, — დაიწყო ისევ კირილემ, — გამუხსენის გარეთ, — დიდება მის სახელს!... — წითელი ხვედის მსობრული პერანგი ეცვა. ჩამოსვენებელიც იმისთანი სოლო კაცო, დღე-წერიანი. მიიყვანა იქნივე საყდრის გაღვანში: ცაცხვის გრილში დიდი ზრუვიანი სკამი იდგა. სკამზე ნაქსოვი ფოთლებიანი სტოლისაფარი იყო გადაფარებული და ზედ დააბანა. მთელი ქვეყნის ქალი და კაცი, ყველა იქინე იყო; იმხელა ვალავანში ტევა აღარ იყო. — კირილე ცოტა ხანს შეჩერდა და ჩაიღა ლუმპე ზირში. ყველანი გაფაციცებით უყურს უგდებდნენ.

— მერე, მერე?

— მერე და ყველის უწინ გამევიდა საყვალის ქრივი. გახსოვს, შარშან სასუქიდან ქათმები, ბატები, ინდოური და ღორი რომ მოჰპარეს? გასაყიდათ უნდოდა თურმე იმ უბედურს. ჰო და გამევიდა, დეიჩოქა ლომის კარელის წინ და დეიწყო: „ღმერთო და ძლიერო ლომის კარელო, ჩემი ქათმების და ბატების ქურდს ნუ გააბარებ დედა მიწის ზრუვეზე, დააქვირე, დააშვე და დააბნელე საშვილი-შვილოთ მისი ყორიფელი: აკარკალე ჩემ ქათმესავით, აყიდე ჩემ მამლებსავით, ასინე ჩემ ბატებსავით, აყირაყიდე ჩემ ინდოურსავით და აღრუნტე ჩემ სასუქე ღორსავით...“ ერთი სიტყვით — მოყვა და მოყვა, აღარ გაათავა. ყველი ხმა გაქმენდლი ვიყავით, მარინე, — ჩაჩუმებული რაცხა საშინელს მიველოდი. ესენა სკამზე იმ უშველებელი ჯვარსავით ხატი. თითო რაზუ შემდარი წინდა გიორგი უშველებელ გველეშაპს დახვრავს. თლა თელ-მარგალიტით არის მოჭედილი, — დიდება მის სახელს! — დიდებულია და დიდება გამევიჩნა ჩემი თვლის წინ ელანზე, რომ ყველი კალამ ვადღერიოთ.

— ე, რადერ, რა იყო?

— რადერ და, რავიც იყო, გაათავა საყვალის ქრივმა. ახლა გამევიდა ლუკაიე, ქვისლს რომ აბრალბდა მოზვერის დაკლას, გახსოვს?

— რავა არა, ოჯო, — თქვი, თვარა რა იქნა, იმ რომ გამევი-ზოგე ასთე.

— ჰო და გამევიდა, დეიჩოქა და დეიწყო: „ღმერთო და დიდებული, ძლიერო ლომის კარელო, — ჩემი ნიკორაი მოზვერის ქურდი, მისი ყორიფელი მონათესავე, სასიკეთო საშვილი-შვილოდ ჩემ ნიკორასავით აკიმაუნ და აღდავლ...“ — კი თქვა, რომ შობის მისი ძმისული ნიკოიე, შობის და ყვარის: „ბიძივე, არ დავეღუპო, არ ვადავცეცე, ბაბამ ბღავილი დეიწყოვო,“ — იმ გეიგონა ლუკაიამ; წამოუარდა თოფნაკრესავით, გაშეშდა ერთ ადგილს. რა ექნა, აღარ იცოდა. ატრდა უბედური: იმ ნამდელი მკვიდრი ძმაი საშვილი-შვილოდ ქე გადასცა. შარა რალას იზამდ თლა არ გაუთავაფიბა სიტყვა „ამღავლესო!“ და

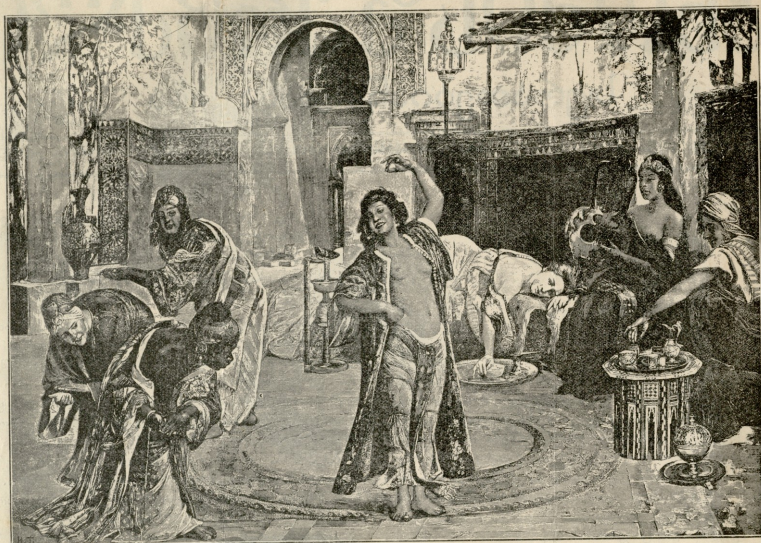
სურათი
გურის ცხოვრებიდან
სურათი
გურის ცხოვრებიდან

ამურა და შსახვ. — სურათი კამერის

ვითამ ზოგიერთები ჩივიდნენ, რომ ეგება აღარ გამუხსენის და შობრესო, შარა, რა ვიცი. როიკხა მევიდა გონზე ლუკაიე, გე-იქცა ცაქე სირცხელით და ცაქე ძმის სიკოდეით.

— გოგილამ რალა ქნა?
— შენ წარმეიდგინე, შემიზნებოდა, თუ მაგიც სასწაულია,

*) ახლად დამატება № 153.

ჰარამსანაშა. — სურათი კორანთისა.

ძე წინაა ვინცას წინაღობით ეხოში მისი კარდლები და ტაშტი. კოლს მინც უნდოდა გადაცემა, რომ კილო არაკაც-მა მომაროსო, მარა აღარ დაანება გოვიამ.

— ღმერთო, დიდება შენ, ღმერთო, დიდება შენ! — გადაიწერა მარინემ პირჯვარი, — რავე წინ-და-წინ გამოუჩენია სასწაული და დუბუბლაღებია. კარდლების ჩამოდგმა სასწაულია, ნამდვილი სასწაულია! — დაუმატა მან ცოტა სიხუმის შეძებდ.

— ხობორიძემ რომ ვარი მტკუცა. ჩემი ხარები თუ იყო შთი, რეისა არ დეიქრეთი? — მე რა ვიცი, იყო თუ არაო.

— ბეოლის რა თქვა?

— არ იძლევა!

— არ იძლევა და ისეც კარგა დამგნობტიც.

— აჰ, მე ვეღარ წავალ, საყდარზე გამოუცხადა: ვისაც აი ლობის კარელი ვწამს, ნუღარ დამიხობოთ ამ ბეოლს, თვარა თოფი გატენილი მაქ და ერთ ტუყიას არ დგოვავ, ვინცხას მუსწროფ ზედო. ახლა აქაური ყველი აქნაი ხართო და გიცხადებო, გადათიფელი ხომ არ მუა ჩემი ბოლიზაო. ჩინონიკი შვილი ჩამომიგა საივანობოთ და გამომსვლებულ ხეებს სახლის წინ ვერ დავახვედრეფო. ჩვენ ყველი გაუწუნებელი ვიყავით, დაღვიცხასავითი გამევიდა. ფისც ვერ გავსტეს: მე ვეღარ წავალ.

— იმას მოხდა ტუყია ხარხაში, იმ ფესცამოსავადრდნეს: რათ უნდა აი ბეოლი? შვილი ჩამომივით: რავე, შვილი ხომ არ კემს ბეოლის ფურცელს და ყატი მას არ ყავს; მარა ფინთი რომ იქნება კაცი, ფინთის უფინთესი, იგია! გადაცემა ხატზე მგას ეკადრება.

— აჰ, რაც უნდა დამეპართოს, მარინე, იმისანა საცოდევაგობა ვნახე დღეს, რომ არა კაცს, ჩემი მოსისხუე მტერც რომ იყოს, აღარ ვდადსცემ.

— თუ არ ვადასცემ და იმიხა ხარ ასე გაკეთებული: ციხე-დარბაზები რომ ვიღვანა ავერ, მე წავიდა, რა უყაო ახლა.

— მუცელი ცხვირზე გავლია და საღ წახვალ ღამე ბეოლის საქურდლოთ?

— ხა, ხა, ხა! — გაიხარხარა მარინემ, — ბეოლის ჩხობის ქურდობას უძახის მაი!

— კაი, თუ ვინდა ქურდობა არაა, მარა თოფი რომ გესროლოს, რას იხამ? დეიფიცა, ვესერიო, — წყენით მიღვო კოროლემ, რადან, ცოტა არ იყოს, შერცხვა კოლის დაქინვაზე.

— დეიჯრე ახლა შენც, თოფს რავე ისერის ბეოლის ფურცლიხა, ვადირა თუ?

— ხომ ვაქ ვევერ ბეოლები ვინ და ნახობე, მერე თუ-დავეკორდება, ღმერთი მოწყალეო, შიშონითა.

— ევე, ორი ძირი ბეოლი მაქ, იგი ვასაქირიხა მინდა, თუ ვერსად ვეღარ ვიშონე; იმას ვერ გამეველეფ. წუხელის მთელი ღამე იმას უყურუტე, არაკაცმა დამიხობოტოს მეთქი.

— მარინემ უტეც კილო გამოცვალა და ალერსიანად შეხედდა ქმარს: — იცი, კირილე, — დაიწყო იმან, — ჩემი ფიქრით საბიფუთი პარკი კი მიკეთდება, მეონია, თვარა ორ ფუთ ნახეგარზე ნაკლები მინც აღარ იქნება. კირილე, იმისთანა ახალბის შეგეკერავე, თუ ქალი ვარ, რომ... ნავომობაზე*) რაც უნდა მეპართოს, წავალ. ჩივიან, წროულს ფუთი პარკი თორმეტ მანათთა იქნებოა. ორი ფუთი — ხომ ოცდა ოთხი მანათი, ახლა ექვსი კილო, ნახეგარი ფუთის ფასი... რომ გამახსენდება: ამ ბაღნებს ყველას დავმოსავ, აპოლონას კლისში შევიყვან, საბნებს პირს ვადავკერავ, ათინას ბაშაკებს უყიდი, წულის მეტი აფერი სცმია მისდღეში. ერთ კაი კაბაღოს შენ გიციდი კილო.

— შენდა რაღას იყიდი? — გაიღიმა კირილემ.

— ჩემდაა?.. ჩემდა არა, და ნენაიხა კი მინდა ერთი თავ-შალი ვიყიდი: მისდღეში აფერი იცის ჩემი, მარა ვიომე! — ქე

*) ნავომობე პაზრობა.

დამავიწყდა, ეფროსინამ უნდა გამოვიაროს. ბეოლზე მივლთ ბადლოშვილისას. ერთი ძირი ბეოლი დამპირდა ქალმა, ერთ დაპურებაზე მეყოფა, დღეს მეტი აღარ დასკირდება. ცაე, ნენაე, ათინაე, ზედა ჩაფრებს და ქვედას არ დასკირდება ჩემ მოსლამი და, შუას თუ შეატყო, უნდადეს, დაპაურე. ბეოლი ქილოზზეა კუთხეში. მე რომ მუჟალ, პირისაცავი გუუკეთოთ.

მარინე ადგა და ალაგა სუფრიდან ყველაფერი. სუფრა და ჯამები გარეცხა. სველი ჯამები წამოაპირქვეა „ხელგობაზე“, სუფრა ისევ ჩამოდეა დობზე. ცოტა ხანს შემდეგ მოვიდა ეფროსინეც და ჩამოჯდა ისიც ხის ძირში, სანამ მარინე სრულიად მთავალათ-მთავალათებდა საქმეებს. კირილე ჩიბუხს ეწოდა.

— ქალო, რაცხა იღრუბლება გონია, —სთქვა იმან.

— ვაიშე, ღმერთმა დეიცვას, ახლა რომ ქუბილი მევიდეს: პირ-მიცუელ ყაჰს რაღა უქნა მერე.

— იმისთანაი ლოცვა ვიცო, მარინე, იმისთანაი, —ჩემმა მუღმა მასწავლა, —ელეღა ქექაქი არა, თლა რომ დეიქცეს ქვეყანა, ეფეროსი დააკლებს.

— ვაი, მასტავლე, შენ ქრისტიანია და სხვაი მაღლი რაღა გინდა!

ეფროსინეს უსამოვნებო დაეცყო სახეზე, მაგრამ აღარ შეიძინა და უთხრა:

— კი, რაეა არა, მარა ჯერ წვეიღეთ.

— კირილე! —უთხრა ქმარს მარინემ, —შენ ხომ შინ იქნები, ცხემლის ბოლოები დამიპირა, თუ კაცი ხარ, ცახხა შინდა და ბაღნებს ზალა დაახაზირებე ჩაფრიახა. ბეოლის ტყეებს

კირილემ შეხედა ცოლს, გამოიღო პირიდან ჩიბუხი, გადააფურხა, განიერად გაიღიმა და უთხრა:

— ამა კაი, რაეც გინდა.

— მეც მინდა დეცისეა მიორე მოსავალი, —სთქვა ეფროსინემ. —ყამხს არ უნდა, სულმა მოპალაო. მაინც რაცხა ჩემდა ცოდეთ გუშამა შეუღამეზე ჩამუარდა ჩაფარი, მისი ყაქან-ნაძირიანა ქე დეცეარა ამ მძინარე კაცს ცხვირ-პირზე. მის მოღმა გარეთ სძინავს, ყოინია იგი უბედური და სულ ყოინოზს, მარა რაც უნდა დამემართოს, მაინც უნდა დეცისეა ახორში; იმას აბრეშუმეთ აშუახოვ, შინიზა თავშელები უნდა მუაქსოვიო კიცას ჩხაშით. ჩეგურის აღყებზეც დამპირდება. აგი რაც ახლა მომივა, იგი უნდა გავეცლო. მარინე, ოგვადო* გაქ ვეგება შენმა დედაბოლმა კაი ოგვადო იცოდა, აცხონა ღმერთმა.

— კი იყო საცხა, მეც მინდა ერთი-ორი ლანი ამუახვიო, მარა კი არ ვიცო სადა.

— სხვენზეა, ნენაე, სხვენზე, მე ვნახე, ნიგვის ჩამოსატნათ რომ ვიყავი გუშინ.

— ჰო-და ეე ჩამოიტანე ამა!

მარინემ გამოიტანა სახლიდან ღილი ფუთა, დაქცა, გადაიღვა ხელზე, მერმე გამოისცენა ნიკაბთან მოსხვევი და ჩამოუშვა ამოწეული კაბა.

— ამა წვეიღეთ, თვარა გვაგვიანდება, —სთქვა იმან და მიუბრუნდა მინაურებს. ამა ყაქხა რაც გითხარი, ათინაე, არ

ვირების დღი.

მე მევიტან, ბარე ორი-სამი ჩაფრიაი კილა უნდა დაეღობო, შქირდება.

— ნენაე, ბარე ორ კოკორას გავაყეთებ, მიორე მოსავალიხა, თუ დაგეპირდება, გუშამა რომ ჩივილი დეცისათო, —უთხრა ათინამ დედას.

— მიორე კი არა მებუთე მოსავალი არ გინდებიან, ჯერ მაგიზა არ გაქვენ ბეოლი, —მუუბღვირა შვილს კირილემ.

— რა შენი საქმეა ახლა მია, კირილე! —ღმილით, მაგრამ მტკიცეთ, უთხრა ქმარს მარინემ. —გააყეთე, ნაე, გააკეთე! —მიუბრუნდა ის ათინას.

დაგავიწყდეს, ღმერთი არ გავიწყდეს, აკვირინაი მარტუთი არ დატოთ.

ქალები ორიენი ლაბარაკით გაუღდნენ გზას.

ნანო ნაკაშაქე.

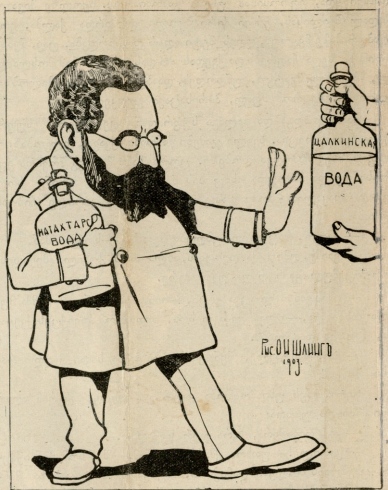
(დასასრული იქნება)

*) აბრეშუმის ამოსხვევი ხე.

სახანრო თეატრი

თელთმეტი ფაუნტი ხმის თელთმეტირად ხმარობს.

შირს ჩემიან წაღვის სუფთა წულო, შირს! ჩემი „ნატ-ტარს“ წუმეს არ ტვირელი შუნზე.

გულუბრები

— რად ღუფურე იმის სიტუებს „შეირთავო“, კანა არ იტოლა რეგორი შატურას არან კტებო?
 — შარტო სიტუებს როდი ღუფურე: სპო თეე ჩემთან ცნო-რობდა და ამით შარწუნებდა შეეირთავო.

ახლანდელი ჩემი სტუდენტ-შეილი და შამა.

რედაქტორ-კამომეგული ალ. ჯაბაღანი.